

Alsø Agrosalg I/S
Godstedvej 8
4894 Øster Ulslev

MILJØTILLADELSE

17-08-2021

Guldborgsund Kommune har den 14. juni 2021 modtaget ansøgning om miljøtilladelse til udvidelse af kvægbesætning på ejendommen Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev.

Ammekvæg besætningen øges med en ny stald med et produktionsareal på 600 m². Stalden er tidligere tilladt som maskinhus.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 227051. Det er første version af skemaet, som har dannet grundlag for miljøtilladelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøtilladelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøtilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 17. august 2021 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk. Findes her: [Link](#). Se under vedhæftninger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) link: <https://dma.mst.dk/>. Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen senest den 14. september 2021.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
TM MYNDIGHED
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 21/11622
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
DIR +45 54731983
MOB +45 25181839
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på ét af følgende links <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>, <https://www.borger.dk/> eller <https://indberet.virk.dk/>. Søg efter "Klageportal" ved brug af de to sidstnævnte links. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail:

teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>.

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til denne afgørelse eller miljøtilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5473 1983 eller på E-mail abh@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, via E-mail: sjl@sst.dk
- Det Økologiske Råd, via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, via E-mail: guldborgsund@dof.dk og kontakt@dofstor.dk
- Konsulent Piil Krogsgaard, VKST, via E-mail: pkv@vkst.dk

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§16b MILJØTILLADELSE

§ 16B MILJØTILLADELSE TIL KVÆGBESÆTNINGEN PÅ GODSTEDVEJ 8, 4894 ØSTER
ULSLEV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	4
1.3	Resume	5
1.4	Afgørelse	6
2	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE	8
2.1	Generelle forhold.....	8
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	8
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	8
2.4	Nabopåvirkning	8
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	10
2.6	Generelle bemærkninger	10
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING	12
3.1	Generelle forhold.....	12
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	12
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	15
3.4	Nabopåvirkning	18
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	25
3.6	Bat og begrænsende foranstaltninger	25
3.7	Høringer.....	25
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	26
5	BILAG	26

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 14. juni 2021 modtaget ansøgning fra Alsø Agrosalg I/S om udvidelse af dyreholdet og produktionsarealet på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev med CVR-nr. 31537037. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 227051. Det er første version af ansøgningskemaet, der ligger til grund for miljøtilladelse.

Der søges om:

- Udvidelse af produktionsarealet fra 1.126 til 1.726 m², samt at overgå til regulering efter stipladsmodellen.
- Opførsel af ny stald.

Miljøtilladelsen gives til type af husdyr samt indretning og størrelse af staldens produktionsareal samt type af gødningsopbevaringsanlæg og overfladeareal på disse.

Tidligere godkendelser/tilladelser

Den nuværende produktion på Godstedvej har en § 10 miljøtilladelse fra 2016 efter husdyrbrugloven¹ fra 2007.

Nudrift er fastsat ud fra den lovlige produktion, som blev tilladt i 2016, og som består af 40 ammekøer, 35 kvier og 25 ungtyre.

8 års driften er fastsat med baggrund i nudrift inden tilladelsen i 2016.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. jf. lovbek. Nr. 520 af 01-05-2019

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16b miljøtilladelse til kvægbesætning på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev.
Godkendelsen omfatter:	1.726 m ² produktionsareal til flexgruppe alle kvæg, i dybstrøelse.
Dato ikrafttrædelse:	17. august 2021
Bedriftens adresse:	Pommergård, Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev.
CVR-nr. og P-nr.:	31537037.
CHR-nr.:	117779.
Ejendomsnummer:	376-10419
Matr.nr. og ejerlav:	7 a, Godsted By, Godsted.
Bedriftens ejer og ansøger:	Alsø Agrosalg I/S, Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev.
Konsulent:	Piil Krogsgaard, VKST I/S, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, tlf.: 40405523, E-mail: pkr@vkst.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Høring af ejer og konsulent:	13. august 2021
Nabo/partshøring i perioden:	Ingen lugtkonsekvenszonen.
Godkendelsesdato:	17. august 2021
Afgørelse annonceret:	17. august 2021
Klagefrist udløber:	14. september 2021
Søgsmålsfristen udløber:	17. februar 2022
Retsbeskyttelse udløber:	17. august 2029

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer.

Ansøgt projekt

Der er søgt om tilladelse til udvidelse af ammekvæg besætningen på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev. Der vil ud over eksisterende produktionsareal blive taget et ny opført maskinhus i brug til kvægstald. Produktionsarealet vil herefter blive på 1.726 m².

Dybstrøelse opbevares i markstak, såfremt den ikke kan bringes direkte ud.

Nudrift er fastsat efter § 10 tilladelse givet den 7. oktober 2016. Det tilladte dyrehold på 40 ammekøer, 35 kvier og 25 ungtyre.

8 års driften fastsattes ud fra nu driften i 2016. Produktion var på 10 ammekøer med opdræt.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de beregninger, der gennemføres i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. Bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000-områder.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige øgede påvirkninger af omkringboende naboer på trods af den korte afstand.

I vurderingen indgår faktorer som eksempelvis husdyrbrugets størrelse, lugt, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Husdyrproduktionen vil medføre en øget lugtpåvirkning, men lugtberegningerne viser, at lugtkravet er overholdt.

BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Ifølge husdyrloven skal der ikke stilles vilkår om BAT, når ammoniakemissionen er mindre end 750 kg NH₃-N/år.

Der er ifølge husdyrgodkendelse.dk en ammoniakemission på 725 kg NH₃-N/år.

Miljøkonsekvensvurdering

Denne miljøtilladelse er givet efter § 16 b, og der er derfor ikke krav om miljøkonsekvensvurdering.

Konklusion

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i miljøtilladelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til kvægbesætning på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev med CVR-nummer 31537037. Tilladelsen gives ved overholdelse af de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1. Den beregnede ammoniakemission fra anlægget, er på under 750 kg NH₃-N pr. år, dermed er dyreholdet under IPPC-grænsen/grænsen for IE-brug.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 1.726 m² til flexgruppe alle kvæg på dybstrøelse. Dybstrøelsen bringes direkte ud fra staldene, såfremt det ikke er muligt opbevares dybstrøelsen i markstak.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet ud over det tilladte, før ændringen er anmeldt og godkendt/tilladt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for udnyttet, når det der er ansøgt og truffet afgørelse om er gennemført. Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Der gøres opmærksom på, at denne afgørelse ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning bl.a. byggetilladelse.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøtilladelse.

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelse.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Staldindretning og drift

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m²	Produktionsareal m²	Dyretype
Stald 1	Dybstrøelse	752	550	Flexgruppe: Alle kvæg
Stald 2	Dybstrøelse	654	576	Flexgruppe: Alle kvæg
Ny stald	Dybstrøelse	618	600	Flexgruppe: Alle kvæg

5. Alle dyrene skal være udegående minimum 6 måneder om året.

Rengøring

6. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at gulve holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene. Desuden skal alle arealer omkring staldene holdes ryddelige og renholdte.

Spildevand

7. Al vand fra vask af stalde, inventar, transportvogne samt foderrekvisitter og lignende skal føres til godkendt opsamlingsbeholder.

Affald

8. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

9. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

10. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

11. Transport af dyr, foder og husdyrgødning til og fra ejendommen skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

12. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

13. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

14. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens anlæg.

Lys

15. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

Gødningsopbevaring / Fast gødning

16. Stalde med dybstrøelse skal tilføres tilstrækkelig halm eller lignende strukturmateriale til, at dybstrøelsen altid er tør i overfladen.

2.6 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en oprensning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., som fastlægger, at enhver ændring af drift og/eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre en forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Der er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndighed og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a bortfalder denne tilladelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelsen.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a, stk. 2 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del, anført som kontinuitetsprincippet. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse/tilladelse. Det er ikke hensigten, at afvigelse, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Men driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøtilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 40 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39, kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved

meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

- Bekendtgørelse nr. 1451 af 21.06.2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødnings krav omkring opbevaring af husdyrgødning, herunder markstakke.
- Bekendtgørelse nr. 1551 af 02.07.2021 om anvendelse af gødning.
- Affaldsbekendtgørelsen nr. 2159 af 09.12.2020 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1686 af 18.12.2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
Den 17. august 2021

Mette Wolthers
Ingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af tilladt produktion

Miljøtilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev ejet af Alsø Agrosalg I/S. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 117779 og ejendommen drives af ejer under CVR nr. 31537037. Der drives ikke andre husdyrbesætninger under samme CVR-nr.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt de stilede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansat på bedriften være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Der er endvidere stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på husdyrbruget.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

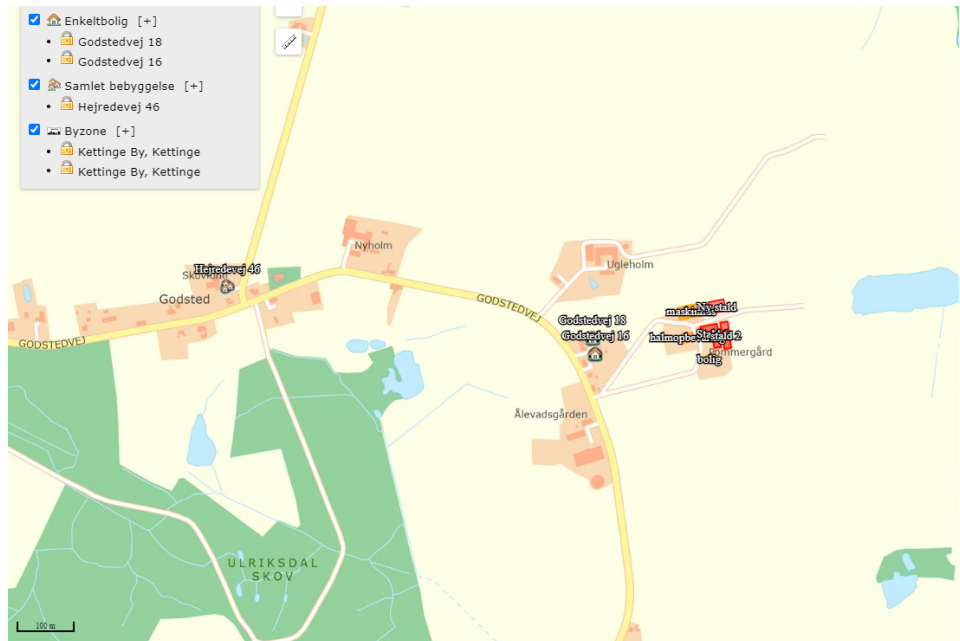
Husdyrbruget er placeret i landzone. Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Godstedvej 18. Afstanden fra staldanlægget er på ca. 200 meter. Nabobeboelsen ligger mod vest.

Nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i et område, der er at betragte som en samlet bebyggelse er Hejredevej 46, som ligger ca. 875 meter vest for staldanlægget.

Nærmeste byzoneområde er Kettinge, som ligger ca. 6.500 meter mod øst.

Nedenstående kort viser placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

§ 16b miljøtilladelse til kvægbesætning på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens kap. 2 (§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Afstande ift. § 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Almene vandforsyningsanlæg - <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 560 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² *- <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 420 Meter til vandløb oplyst ca. 20 meter til dræn
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 240 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	Ca. 220 meter
Beboelse på samme ejendom - <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 45 Meter Fra ny anlæg
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	Ca. 66 Meter Fra ny anlæg
Nabobeboelse - <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 200 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter

Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	Ca. 875 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	Ca. 580 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

*Det er ejers ansvar, at nyanlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn.

Alle gældende afstandskrav er overholdt.

Udformningen af husdyrbrugets anlæg fremgår af nedenstående kort.

Kort 2: Oversigt over husdyrbruget

Det vurderes, at alle gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes.

Anlægget ligger desuden uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer,

skovbyggelinjen, kystnærhedszonen, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer.

Anlægget overholder gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere fra gældende lovgivninger. Der er således vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Den nye stald er opført som maskinhus og placeret i tilknytning til eksisterende bygningsmasse. Anlægget vil fremstå som en samlet enhed.

Den nye stald er opført i samme farve og materiale som eksisterende driftsbygninger. Desuden gør terrænforholdene, at stalden ikke vil være synlig fra offentlig vej.

Da der er givet tilladelse jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² til opførelse af maskinhuset ved hjælp af anmeldelse af forskellige driftsbygninger, anlæg mv. den 7. april 2021, er der ikke stillet vilkår i forhold til placering og planmæssige forhold til opførelse af ny stald.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget ligger i område som er udpeget til bevaringsværdige landskaber. Områder som er udpeget til bevaringsværdige landskaber er forbeholdt til landbrugsdrift, hvor by vækst, herunder bolig- og erhvervsformål samt etablering af større rekreative eller tekniske anlæg generelt ikke må finde sted.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved, at være et kuperet terræn, med mange småskove, søer og spredt bebyggelse.

Anlægget er placeret uden for områder der er udpeget som kulturarvsareal, værdifuldt kulturmiljø, fortidsminder, specifik geologisk bevaringsværdi, økologiske forbindelser og friluftsområde.

Anlægget ligger i område med særlige drikkevandsinteresser. De gældende regler for tæthed og styrke af staldgulve mm., anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte etablering af husdyrproduktionen ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold.

Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil få betydning for overholdelse af de lokaliserings- og planmæssige krav.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse staldsystemer og de anførte m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

² Bek. om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 2256 af 29-12-2020

Tabel 2. Staldsystem, antal m² og dyretype

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1	Dybstrøelse	752	550	Flexgruppe: Alle kvæg,
Stald 2	Dybstrøelse	654	576	Flexgruppe: Alle kvæg
Ny stald	Dybstrøelse	618	600	Flexgruppe: Alle kvæg

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

For at sikre beregningsgrundlaget for ammoniak og lugt er der stillet vilkår om udegående dyr. Der er i ansøgningen tastet ind at køerne går ude 6 måneder om året.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulv- og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden/stien mere eller mindre. Man kan også søge om flexgruppe dyr, hvor man kan have forskellige dyretype inden for en udvalgt gruppe. F.eks. alle kvæg, kan bestå af malkekøer, ammekøer, kvier, stude, småkalve, slagte kalve. I denne tilladelse er der søgt om alle kvæg.

I henhold til de nye beregningsmetode er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af gødningsoverfladen og ikke af kg dyr på stald. Der er derfor åbnet for langt større fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Ammoniakfordampningen og lugtgene afstanden vil blive beregnet på det mest forurenende dyretype.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion og i mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal.

3.3.2 Staldindretning og drift

Indretning af stalden er skitseret i forgående afsnit og i tabel 2. Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det ansøgte.

Vilkåret er stillet for at sikre, at beregningerne og vurdering af ammoniak og lugt svarer til beregningsgrundlaget for miljøtilladelsen.

3.3.3 Rengøring

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at gulve og dybstrøelsesmåtten holdes tørre og rene. Samtidig skal foderopbevaringsanlæg og omgivelser heromkring samt udstyr til udfodring holdes rene. Dette begrundes i, at beskidte opbevaringsforhold kan medføre øgede lugtgener. God staldhygiejne, tør og rene overflader vil være med til at forebygge både lugtgener og ammoniakfordampning. Samtidig forebygger

renholdelse af udendørsområder (arealer omkring staldene) og området med foder, at skadedyr tiltrækkes og opformerer.

Beregninger og vurderinger i miljøtilladelsen bygger på overholdelse af de givne vilkår.

3.3.4 Spildevand, restvand og vaskevand

Spildevand fra husdyrholdet omfatter vaskevand fra stalde.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Regnvand og vaskevand fra møddingspladsen/vaskeplads samt rengøringsvand og drikkevandsspild fra dyreholdet opbevares i ajlebeholder eller i gyllebeholderen.

3.3.5 Affald

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som pålægger alle erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald og sikre, at væsentlige dele genanvendes.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Det er dog fundet relevant at stille vilkår om, korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (incl. veterinært affald). Bortskaffelsen skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentation skal opbevares i 5 år.

3.3.6 Driftsforstyrrelser og uheld

Det er kun større husdyrproduktioner, omfattet af IE-reglerne, der skal redegøre for hvordan driftsforstyrrelser og uheld håndteres.

Det skal dog påpeges, at jf. gældende regler (§ 52 i husdyrbrugloven) skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

3.3.7 Samlet vurdering af dyrehold, staldanlæg og drift

Det vurderes at ved overholdelse af vilkår og generel lovgivning vil dyreholdet kunne drives uden væsentlige gener for omkringboende og naturen i henhold til dyrehold, staldanlæg og drift.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 725 kg NH₃-N pr. år.

Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	725 kg	348 kg (ift. nudrift) 541 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	377 kg	
8 års drift	184 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra anlægget er øget fra nudrift med en meremission på 348 kg NH₃-N og 541 kg NH₃-N i forhold til 8 års drift.

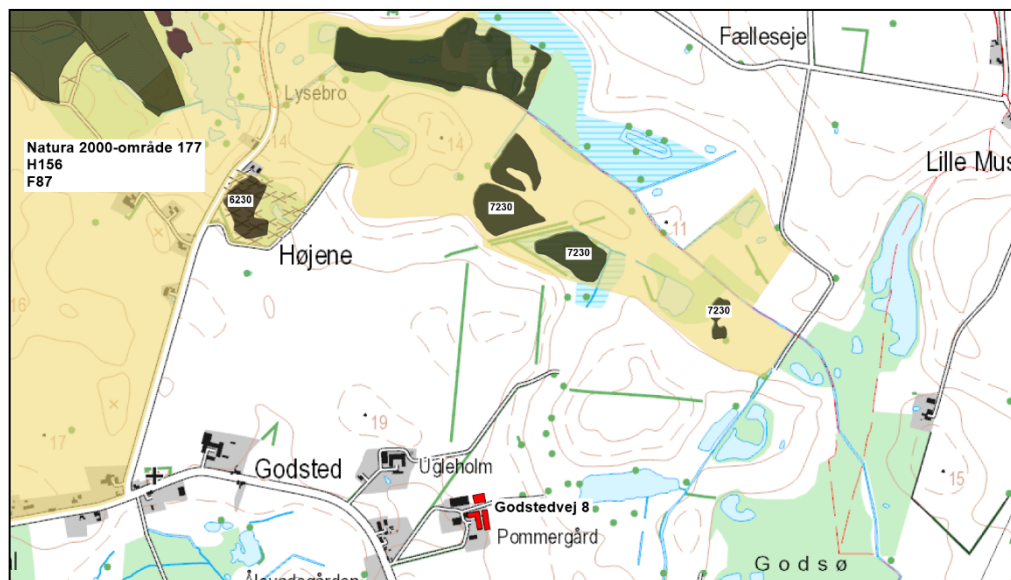
I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer, samt at dyrene er udegående i 6 måneder om året.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslagre (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Godstedvej 8 er beliggende i Lysebro mose ca. 585 – 690 m nord for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 3. Naturområderne er alle den kortlagte habitatnaturtype 7230 Riggær. I en afstand af ca. 830 m nordvest for husdyrbruget ligger Højene, som indeholder et område med habitatnaturtypen 6230 Surt overdrev. Alle naturområderne ligger i habitatområde 156 og fuglebeskyttelsesområde 87, som er en del af Natura 2000-område 177 Maribosøerne.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (brun-grøn signatur) Natura 2000-område 177 Maribosøerne (gul signatur).

Kommunens vurdering

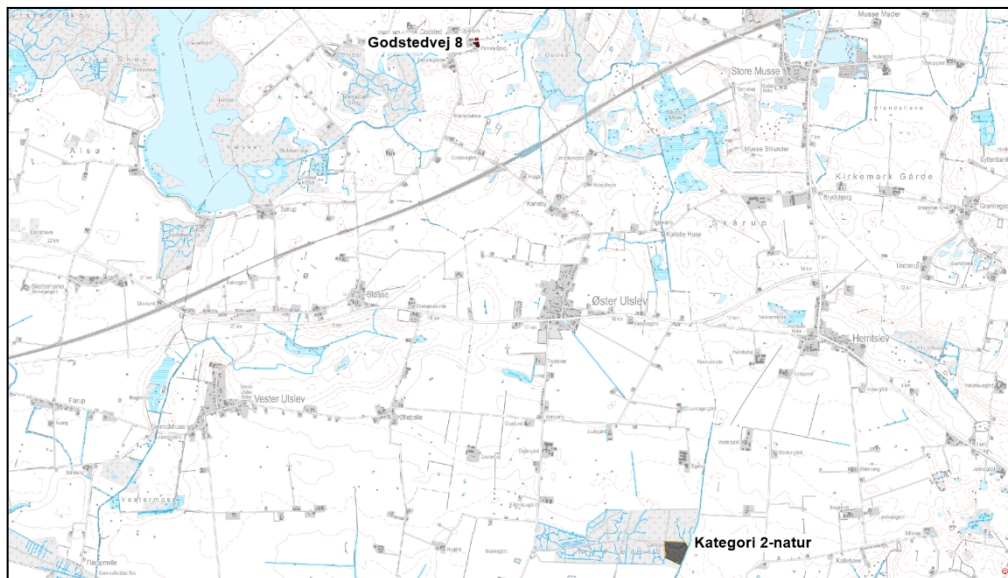
Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

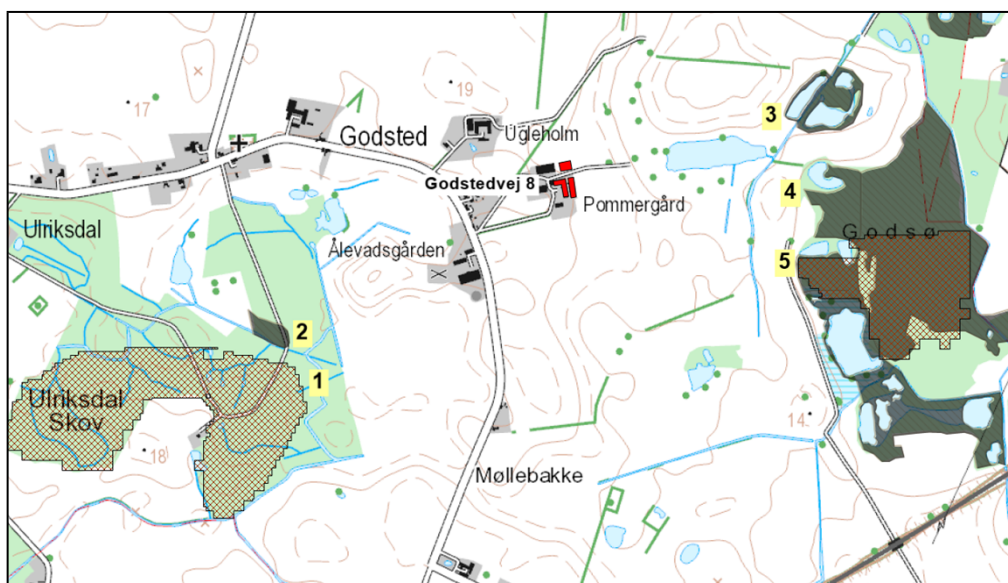
Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur (gråbrun signatur).

Kategori 3-natur

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

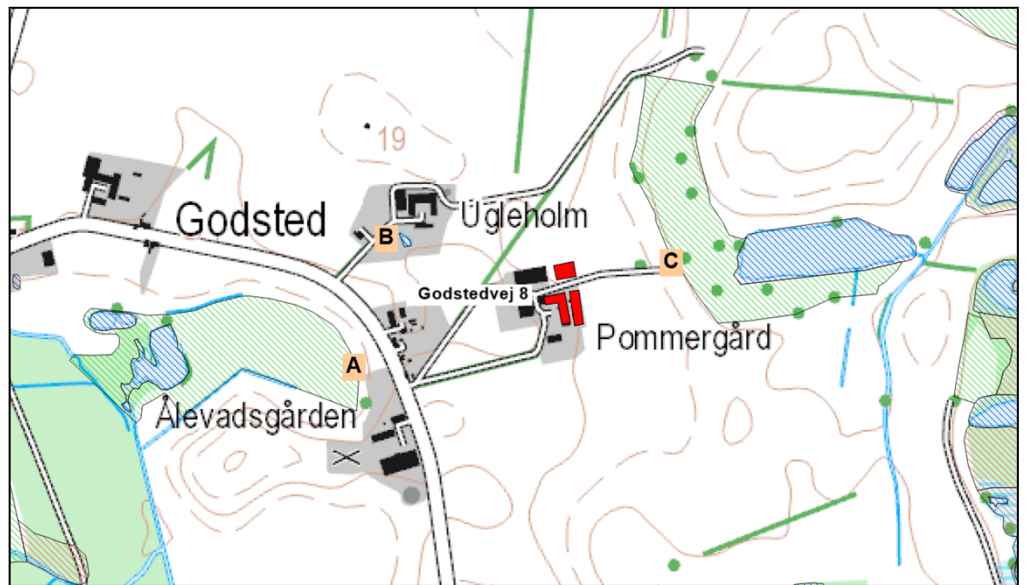

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-5).

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 285 m vest for husdyrbruget ligger en eng (punkt A på kort 6). Mod nordvest ligger der et vandhul (punkt B) med en afstand på ca. 200 m til husdyrbruget, og mod øst ligger der ligeledes en eng ca. 140 m fra husdyrbruget (punkt C).

Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i alle områderne med beskyttet natur, se yderligere beskrivelse i naturvurderingen. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 6. Beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C). Grøn skravering=eng; blå skravering=vandhul/sø.

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 177 Maribosøerne, som på dette sted består af habitatområde 156 og fuglebeskyttelsesområde 87. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 0,58 km til Natura 2000-området, se kort 3.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Godstedvej 8 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 177 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år, medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Kort 7. Beliggenheden af beskyttede natur (vandhuller=blå skravering; eng=grøn skravering) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra staldene.

For nærmere beskrivelse af natur se bilag 2 "Naturvurdering".

3.4.2 Lugt

I husdyrloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar men vurderes ikke væsentlig genegivende.

Lugtberegningerne tager højde for udegående dyr, som bliver fratrukket lugtemissionen. For at fratække lugtemission skal dyrene være udegående i månederne juni, juli, august og september. Udegående dyr i minimum 5 måneder om året medregnes ikke i lugtberegningerne jf. § 22 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Da dyrene er udegående i mere end 5 måneder, og ikke har afgang til staldene i ovennævnte måneder, er produktionsarealet ikke medtaget i lugtberegningerne.

Da produktionsarealet ikke er medtaget i lugtberegningerne er konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse sat til 0.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af regler i denne bekendtgørelse vil der normalt ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Der er indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisyndspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat krav til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse, i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse og opnåelse af autorisation.

3.4.4 Transport

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transportere til og fra ejendommen.

I modsætning til lugt, fluer, støv og lignende gener er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af en grænseværdi for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Ved naboerne rundt om husdyrbrug er det normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3; Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne er der taget hensyn til anlæggets placering og afstanden til naboer.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. markdriften indgår ikke i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der er sat vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for ejendommens areal. Det er Guldborgsund Kommune, der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

3.4.7 Lys

Der er ingen udendørsbelysning på bygningerne. Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde og fodring i staldene i vinterhalvåret. Staldene er ikke oplyst om natten.

Det vurderes, at der ikke er lysgener som følge af driften på husdyrbruget.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

3.4.8 Samlet vurdering af nabopåvirkninger

Det vurderes at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse gener og forurening fra bedriften mest muligt.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen består af dybstrøelse.

Dybstrøelsen fra stalden vil blive fjernet ca. to gange om året. Den gødning som ikke kan blive udbragt direkte, vil blive opbevaret i markstak.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er ikke stillet vilkår til gyllebeholderen og overfladearealer, da der ikke opbevares flydende husdyrgødning på bedriften.

3.5.3 Fast gødning inkl. dybstrøelse, opbevaring

Der vil blive produceret ca. 704 tons dybstrøelse om året.

Dybstrøelsen opbevares i stalden indtil direkte udbringning eller i markstak. Det er vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til opbevaring af markstak, da husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om markstakke (§§ 14 og 15) skal overholdes af alle.

Der er stillet vilkår om at dybstrøelsen i stalden tilføres tilstrækkelig halm eller lign., så dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

3.5.4 Samlet vurdering af gødningsproduktion og -håndtering

Det vurderes, at gødningen opbevares og håndteres forsvarligt. Ved overholdelse af gældende lovkrav og meddelte vilkår vurderes det samtidig, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med gødningsproduktionen.

3.6 BAT OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Husdyrbrugets ammoniakemission er i ansøgningsystemet beregnet til 725 kg NH₃-N/år.

For husdyrbrug med en ammoniakemission på mindre en 750 kg NH₃-N/år skal der jf. husdyrlovens § 27 stk. 2 ikke stilles vilkår til reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT). Der er derfor ikke foretaget BAT vurderingen af den ansøgte produktion.

3.7 HØRINGER

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 63 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkast til miljøgodkendelse er sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent. Der er ikke foretaget nabohøring, da lugtkonsekvensområdet er sat til 0 meter på grund af udegående dyr.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Nykøbingvej 329, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Høring af ansøger/ansøgers konsulent gav anledning til vilkår om materiale- og farvevalg af ny stald samt overskudsjord fra opførelse af ny stald blev fjernet. Begrundelse for fjernelse af vilkårene er, at stalden/maskinhuset er lovlig opført i forbindelse med anmeldelsesordning om etablering af maskinhus. Der er ved denne miljøtilladelse givet tilladelse jf. husdyrbrugloven til at ændre maskinhuset til stald, der er derved ikke om ny etablering af bygning.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningsystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte ændring/udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte ændring/udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

5 BILAG

- Bilag 1: Ansøgning
Bilag 2: Naturvurdering

Miljøansøgning efter husdyrgodkendelseslovens § 16b

Kødkvæg i eksisterende bygninger og etablering af ny stald

***Pommergård
Godstedvej 8
4894 Øster Ulslev***

Datablad

Ansøger	
Ejendommens ejer	<i>Alsøe Agrosalg</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Godstedvej 8</i>
CVR-nummer	<i>31537037</i>
CHR-nummer	<i>11779</i>
Kommune	<i>Guldborgsund</i>
Ejendomsnummer	<i>3760010419</i>
Matrikel-nr.	<i>7a - Godsted By, Godsted</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>ingen</i>
Ansøgningskema	<i>227051</i>
Konsulent	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro. Piil Krogsgaard Mailadresse pkr@vkst.dk, mobil nr. 40405523, Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>Juni 2021</i>

Forord

Husdyrholdet på Godstedvej 8, 4894 Øster Ulslev udleder under 3.500 kg NH³-N/år. Miljøtilladelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter husdyrbrugslovens §16 b.

Der søges om en tilladelse til udnyttelse af det eksisterende staldareal samt etablering af en ny stald til produktion af kødkvæg.

Oplysningerne i denne miljørapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøtilladelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé.....	5
2. Husdyrbruget og det ansøgte	6
2.1. Indretning og drift af anlæg	6
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	6
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	7
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	8
2.1.4. Ventilation	8
2.1.5. Teknologi	8
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	8
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	8
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	8
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed.....	9
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk.....	9
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold.....	9
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)	10
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission	11
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur.....	12
2.5.2. Bilag IV-arter	14
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	15
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	17
2.7.1. Støj	17
2.7.2. Støv	17
2.7.3. Lys	17
2.7.4. Skadedyr.....	17
2.7.5. Transporter.....	18
2.7.6. Rystelser	18
2.7.7. Egenkontroller.....	18
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer.....	19
2.8.1. Døde dyr	19
2.8.2. Affald	19
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	19
2.8.4. Energiforbrug	20
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	20
2.9. BAT- ammoniak	20
2.10. Grænseoverskridende virkninger.....	21
3. Konklusion	21
4. Bilag	21

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen "Pommergård " beliggende Godstedvej 8 består af 40 ammekøer, 35 kvier og 25 ungtyre. Der foreligger en miljøtilladelse fra 2016 til dette dyrehold efter husdyrlovens § 10. Dyrene er af tung race Hereford og Limousine.

Det er ønsket fremadrettet at kunne fortsætte produktionen af ammekøer med opdræt i eksisterende stalde samt at opføre en ny løsdriftstald på 600 m², så besætningen kan udvides.

Produktionsarealet består i dag af 1126 m², heraf er de 576 m² inddraget til stald i forbindelse med godkendelsen i 2016.

I ansøgningen er der lavet tekniske beregninger på hhv. ammoniakbelastning på nærliggende naturområder og lugtgeneafstande til nærmeste naboer, samlede bebyggelse og byzone.

Ammoniakemissionen fra anlægget er under 3500 kg/år, derfor skal ansøgningen behandles efter lovens § 16b.

Da dyrene er udegående i mere end 5 måneder om året incl. sommerperioden er lugtpåvirkningen af naboer er så lav, at der ikke foretages beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Det er vurderingen, at udvidelse af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkning af natur og omkringboende.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

På baggrund af at dyreholdet er udegående og væk fra ejendommen 6 mdr. om året, forventes der ingen væsentlige ændringer i forhold til den nuværende produktion og drift og dermed sker der heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

I ansøgningssystemet er geneafstanden beregnet til 0. Det skyldes, at dyrene er udgående i mere end 5 måneder om året i sommerperioden, og derfor beregnes der ikke lugtpåvirkning fra anlægget. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og by er overholdt. Generelt tilstræber ansøger en god staldhygiejne for ad den vej at reducere lugtemissionen fra ejendommen.

Trafik, støj og støv

Antallet af transporter vil øges i fb. m. det ansøgte, idet der primært vil være flere transporter af dyr til og fra græsningssarealerne samt tilkørsel af halm og wrap. En del af denne transport sker over egen jord. Det vurderes, at der er så relativt få transporter til og fra ejendommen i relation til dyreholdet, og der generelt er så stor afstand fra husdyrbruget til naboer, at de ikke forventes at blive generet af intern trafik, støv og støj fra husdyrbruget.

Landskab

Opførelse af en ny løsdriftstald til ammekøer vil have begrænset påvirkning af landskabsoplevelsen, idet terrænforholdene gør, at hallen ikke vil være synlig fra offentlig vej. Derudover opføres hallen i tilknytning til eksisterende maskinhal – og farvevalget bliver afstemt så det svarer til de øvrige driftsbygninger.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Der er en meget begrænset påvirkning af kategori 1 og 2 natur fra produktionen (særligt beskyttelsesværdige naturområde).

Produktionen forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 725 kg. Dette er så lavet at produktionen ikke er underlagt BAT-kravet.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Nuværende drift

Den lovlige produktion på ejendommen er fastlagt i en miljøtilladelse fra 2016. Det lovlige dyrehold er på 40 ammekøer, 35 kvier og 25 ungtyre.

Denne produktion foregår i ejendommens oprindelige driftsbygninger samt et tidligere maskinhus, der blev inddraget til stald i forbindelse med tilladelsen i 2016. Det nuværende produktionsareal er på 1.126 m². Dyrene går på dybstrøelse, der udmuges 1-2 gange årligt.

Hvis dybstrøelsen ikke kan anvendes til direkte nedpløjning, lægges den i markstak.

Kørerne er udegående i min. 6 måneder om året på engarealer, der hhv. ejes og forpagtes.

Kørerne fodres med wrap, valset korn og mineraler og der strøes med halm.

Ansøgt drift

Der ønskes opført en ny hal på 600 m², der etableres i forlængelse af den eksisterende maskinhal med den afstand, som brandkravene kræver. Også her skal dyrene gå på dybstrøelse. Med denne udvidelse forventes det, at dyreholdet kommer op på ca. 100 ammekøer med opdræt.

Der bliver ingen ændring i driftsformen. Dyrene skal fortsat være udegående min. 6 mdr. om året og bliver fodret med wrap, korn og mineraler.

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Den nuværende tilladte produktion afviger fra 8-års driften, idet der i forbindelse med godkendelsen i 2016 blev inddraget et tidligere maskinhus til stald. Totaldepositionen på kat. 1 og kat 2 natur overstiger ikke 0,1 kg ammoniak/ha/år. Merdepositionen på kat 3 natur overstiger ikke 1 kg.

Oversigt over anlægget fremgår af nedenstående luftfoto:

Ejendommens staldanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

NAVN	Staldtype	8 års-drift, m2	Nudrift, m2	Ansøgt, m2
Stald 1	Ammekøer med opdræt dybstrøelse	550	550	550
Stald 2	Ammekøer med opdræt dybstrøelse		576	576

Ny stald 3	Ammekøer med opdræt dybstrøelse			600
	Samlet areal	550	1.126	1.726

Det nuværende produktionsareal er opgjort ved opmåling af staldene, se bilag. Det nye produktionsareal er anført som bruttoareal af den ønskede bygning. Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 1.726 m², og staldsystemet består af dybstrøelse.

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

Der sker udmugning i staldene 1-2 gange årligt. Den gødning som ikke udbringes direkte blive opbevaret i markstak i overensstemmelse med regler for gødningshåndtering.

Nedenstående beregning er en worst case beregning, idet alle kvier ikke

Gødningsproduktion

	T pr. årsko/årsopdræt	antal	T dybstrøelse	Ved indregning af afgræsning
Ammekøer	10,06	100	1006	503
Kvier (6 mdr.-kælving)	5,25	100	403	201
I alt				704

Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.):

Der korrigeres med følgende faktor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, ud}) * 0,0576) + 1,46) / 3,25$. - afgangsalder regnes som 12 mdr.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.1.4. Ventilation

Staldanlægget er naturligt ventileret.

2.1.5. Teknologi

Der anvendes ikke specifikke teknologier.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres en ny hal, hvor dyrene skal gå i dybstrøelse. Hallens produktionsareal er sat til 600 m² svarende til bruttoarealet af stalden.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Den ønskede hal er erhvervsmæssig nødvendig, idet ejendommen drives med kødkvæg. Kødet afsættes til slagteri og handles i egen gårdbutik.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

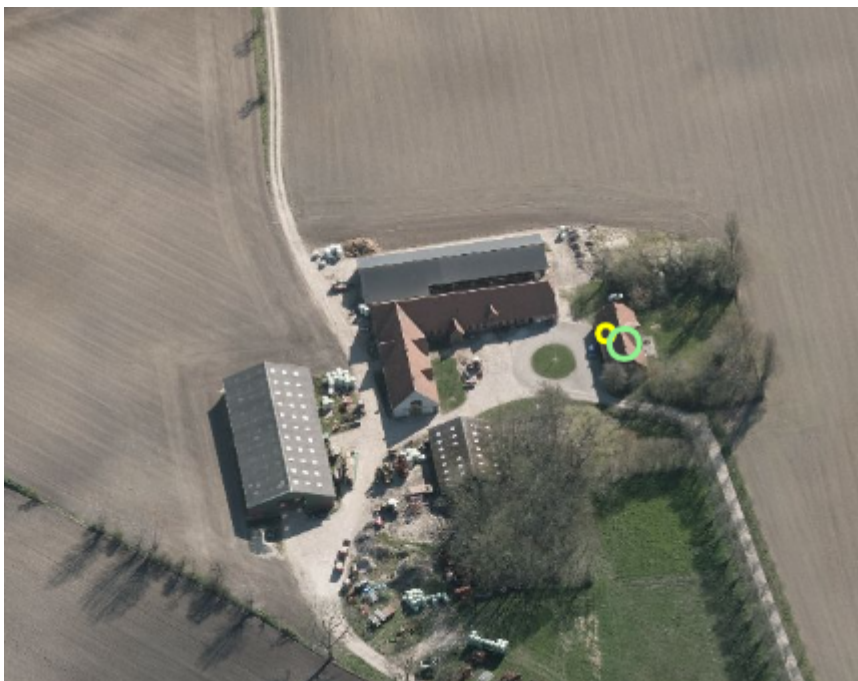
Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

De gamle produktionsbygninger er opført i røde mursten med grønne vindsceder. Maskinhallen er opført i røde stålplader med grøn gavl og trembel. Den nye hal ønskes opført i samme materialer og samme farvevalg. Den ønskes placeret i forlængelse af maskinhallen dog med en brandafstand på 10 m.

Der foretages ikke andre ændringer på ejendommen.

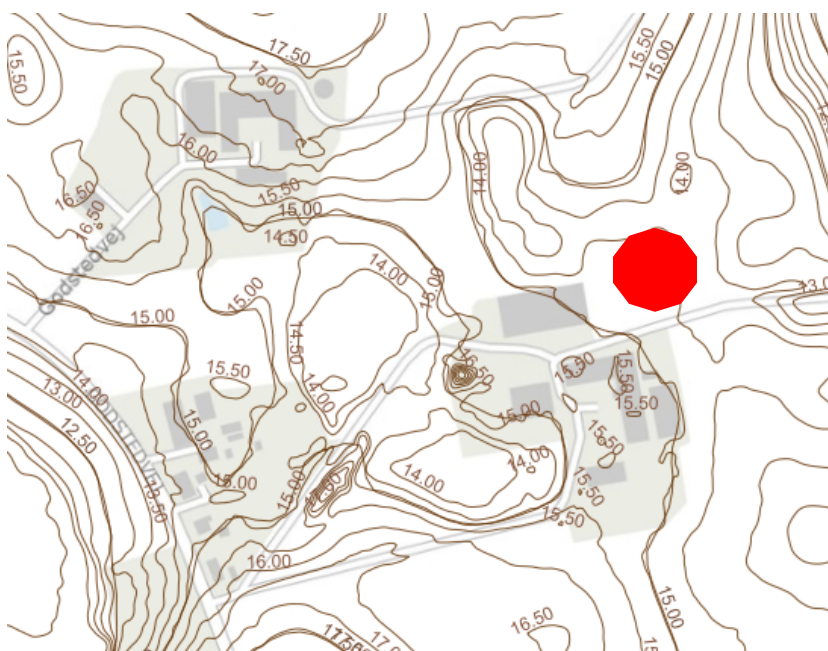

Godstedvej 8 set fra vest. Kilde: skråfoto.dk

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Guldborgsund kommune og ligger i udkanten af landsbyen Godsted ca. 2,3 km nord for Store Ulslev. Ejendommen ligger i et kuperet terræn, med mange småskove, søer og spredt bebyggelse. Den nye hal ønskes etableret i vest-øst gående retning i forlængelse af den eksisterende maskinhal. Med denne placering vil der ikke være direkte indblik til hallen fra offentlig vej

Bygge- og beskyttelseslinjer

Anlægges placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Eksisterende byggeri		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Den nye hal vil ikke være synlig fra offentlig vej og naboer. Der er ingen konflikt med bygge- og beskyttelseslinier.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i §8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation for manglende overholdelse. Afstandene er målet fra den nye stald. Alle krav er overholdt for produktionen.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Kettinge	6,5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Øster Ulslev	2,6 km
Nabobeboelse	50 m		
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		580 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		5,4 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	1,1 km
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	1,1 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	Ca. 20 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	Godstedvej ca. 260 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	ukendt
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	75 m
Naboskel	Min. 30 m	65 m

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	724,9	0,0	724,9
Nudrift	377,2	0,0	377,2
8 års-drift	184,2	0,0	184,2

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 725 kg NH₃-N/ha/år, hvilket er en stigning i forhold til nudrift. Der både i nudrift og ansøgt drift regnet med, at dyrene er udegående 6 mdr. om året.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste naturpunkter

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 -området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er §3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er beliggende i Natura 2000-område 177, Maribosøerne. Det er et overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. der ligger 1,6 km fra den nye stald. Dette overdrev er samtidig habitatnatur naturtype 6230 Surt overdrev.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af naturområdet er på 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kumulation

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger ca. 5,3 km syd for anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 samt ammoniakfølsom skov.

Der skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

Der er beregnet deposition til 5 kategori 3 naturområder indenfor 900 m fra anlægget. Der er ikke en merdeposition på nogen af disse områder på mere end 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3natur).

Der er foretaget en beregning til 1 vandhul og 2 engområder hhv. øst og vest for anlægget. Engområdet mod øst får en merdeposition på 1,2 kg N/ha/år.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de N-depositionsberegninger, der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger [?](#) [i](#)

Samlet emission: **724,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **540,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **347,7** (kg NH₃-N/år)

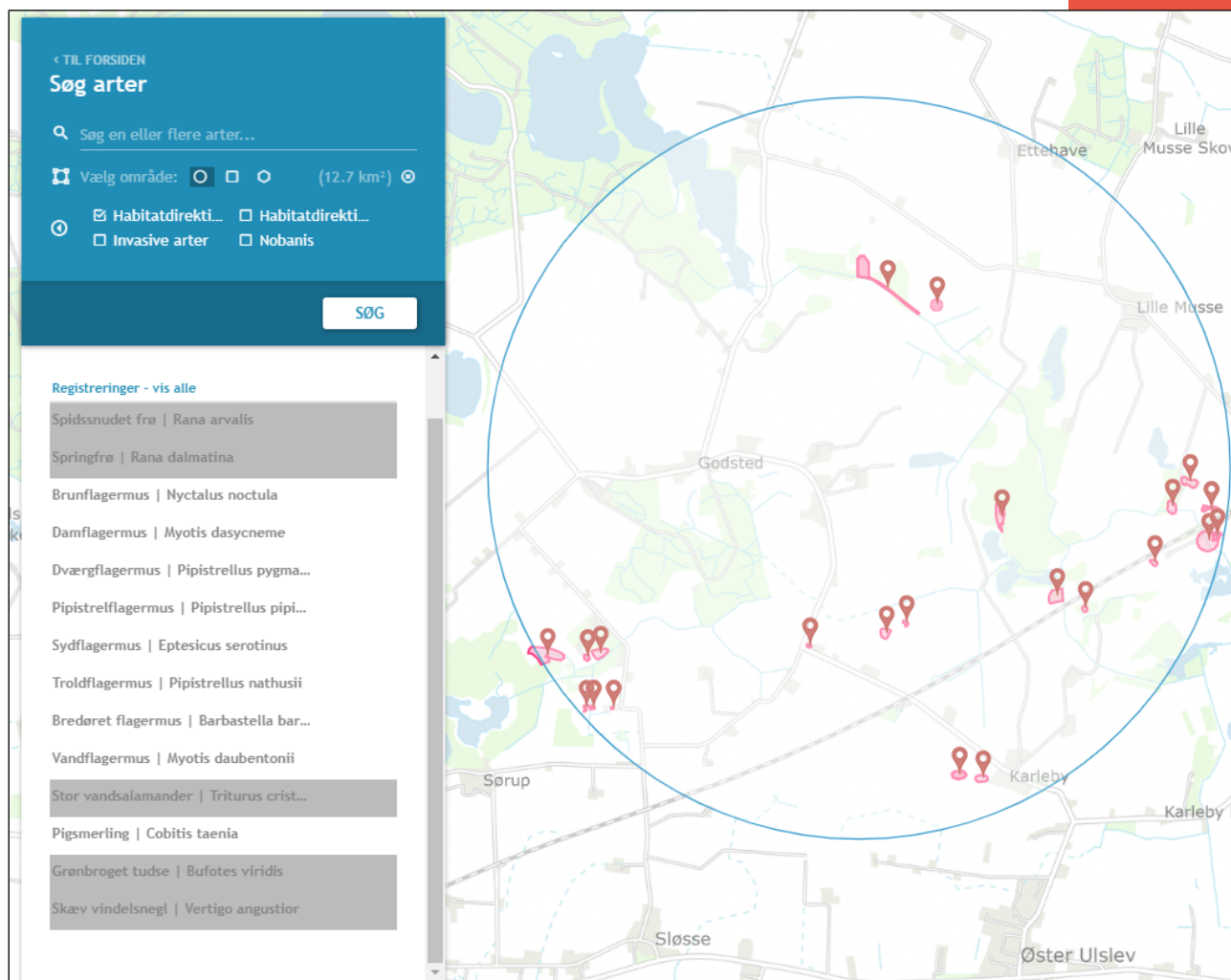
Oversigt af naturpunkter [?](#) [i](#)

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
kat 3 mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
kat 3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
vandhul nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,3
eng vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
eng øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,2	0,8	1,5
kat 3 skov vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 3 skov øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
kat 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
kat 1 nord 3	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
kat 1 nord 2	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
kat 1 nord	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.5.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af 2 km. På kortet er markeret hvor der er arter der er tilknyttet søer og fugtige områder.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

På baggrund af produktionens størrelse vurderes projektet ikke at påvirke habitatområder.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for alle tre kategorier af natur.

Derfor vurderes projektet hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter at kunne påvirke kategori 1, 2 eller 3 natur negativt. Det nærliggende engområde, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 vurderes at være robust overfor ammoniakpåvirkning.

Der fjernes ikke levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte. Yderligere bidrager afgræsningen generelt til en forbedring af levesteder, yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtmission

Normalt bliver der i husdyrgodkendelse.dk foretaget en beregning af lugtgenepåvirkningen af naboer i de 3 følgende kategorier:

Byzone
Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Da dyrene er udegående i mere end 5 måneder af året og ikke har adgang til staldene i månederne juni, juli, august og september, skal produktionsarealet ikke medtages i lugtberegningerne. Dette følger af § 22, stk. 3 i bekendtgørelsen. Baggrunden herfor er, at lugtemissionen er størst i varme perioder (juni-september).

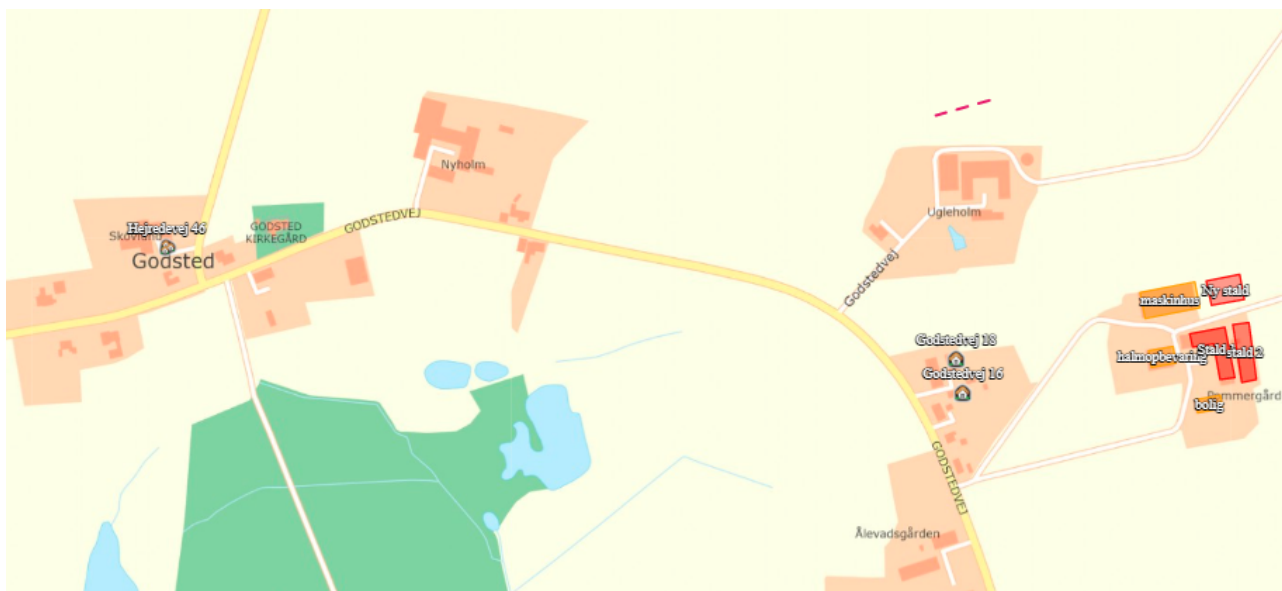
En scenarieberegning viser, at lugtgenekriterierne kan overholdes, uanset om dyrene er på stald hele året.

Til denne beregning er indsat nærmeste naboejendom er Godstedvej 16, der er lokaliseret ca. 220 m vest for den nye stald.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Hejredevej 46 lokaliseret ca. 880 m vest for den nye stald.

Det nærmeste byzone/sommerhusområde er Kettinge der ligger ca. 6,5 km øst for ejendommen. Nærmeste lokalplanlagte boligområde er Øster Ulslev, som ligger 2,3 km syd for ejendommen.

Beliggenheden af naboer og samlet bebyggelse i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at geneafstandene for husdyrbruget kan overholdes uanset om dyrene er på stald hele året.

Kumulation

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet. For samtlige punkter skal det bemærkes at dyrene ikke er på stald i 6 måneder.

2.7.1. Støj

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen med dyr og foder. Disse foregår i dagtimerne og er ikke større end hvad der almindeligvis må accepteres fra et landbrug. Der vurderes at være begrænsede støjgener fra dyreholdet, da der er tale om rolige dyr. Derudover er dyrene kun på ejendommen halvdelen af året.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsagelig opstå ved håndtering af halm. Håndteringen foregår dog med god afstand til naboer og strøelse med halm foregår inde i stalden.

Støv kan også opstå ved håndtering af korn, andet foder samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen.

Foder blandes på ejendommen i lukket foderrum.

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte.

Støv i forbindelse med transporter søges minimeres ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Der er ingen udendørsbelysningen på bygningerne.

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring i vinterhalvåret. Staldene er ikke oplyst om natten.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Rotter

Der er tilsyn 12 gange årligt for rottebekæmpelse.

Fluer

Da køerne er udegående i 6 måneder i sommerhalvåret, vil der ikke være fluegener fra disse. Staldene tømnes 2 gange om året og vaskes ned. Opgaven med fluebekæmpelse er udliciteret til firma.

2.7.5. Transporter

Der er en adgangsvej til ejendommen fra Godstedvej. Adgangsvejen er grusbelagt. Interne veje omkring anlægget er ligeledes grusbelagt.

Antal transporter i forbindelse med dyreholdet vil øges idet der er flere dyr der skal transporteres til afgræsningsarealer, og mere dybstrøelse der skal køres ud.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Ansøgt drift Antal pr. år	Hyppeghed
Dyr til og fra afgræsningsarealer	2 x 16	Forår og efterår
Dyr til slagtning	26	vinterperiode
Døde dyr	4	vinterperiode
Korn	8	vinterperiode
Halmtransporter	40	Sæson høst
Wrap	35	Sæson sommer
Mineraler	4	Vinterperiode
Traktordiesel	12	Jævntligt
Affald	12	Månedligt
Udbringning af dybstrøelse (704 t årligt)	47	Sæson forår og efterår
I alt	220	

Transporter til- og fra husdyrbruget med foder og sækkevarer sker primært indenfor normal arbejdstid fra 8.00-18.00.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af halm og wrap finder sted i sæsonen. En del af disse transporter sker over egen jord.

I sommerhalvåret hvor dyrene er væk fra ejendommen er der et begrænset antal transporter.

Der ligger ca. 40 ha dyrkningsareal i tilknytning til ejendommen. Dybstrøelsen bliver primært anvendt her.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Der ligger 1 bolig ved ejendommens udkørsel til Godstedvej. Da der er tale om en udkørsel hvor der skal svinges ud på vejen, vil farten være lav og gener fra kørsel dermed begrænset.

Da gummi hjul absorberer stød og vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning vil der ikke være rystelser fra kørslen.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering hen over en 5 års periode, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Ansøger er desuden forpligtiget til at efterleve nedenstående krav:

- CHR skal være ajourført med besætningens til- og afgang af Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlægssedler. Faktura gemmes i 5 år.
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år.
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge.
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at de generelle krav vil medvirke til at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på hjørnet af maskinhuset. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

2.8.2. Affald

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der dybstrøelse, der genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i dybstrøelsen og genanvendes ligeledes på marken.

Affaldet består primært af plastic fra wrap og emballage fra bekæmpelsesmidler, papir og pap samt klinisk risikoaffald herunder spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Dyrlæge tager det med
Brændbart affald	Opbevares i container. affaldsfirma
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Opbevares på ejendom

Håndtering af affald på husdyrbruget

Der er truffet aftale med godkendt firma om afhentning af affald månedligt. Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes dieselolie til markdrift. Dieseltank på 2.000 l

Olieaffald (spildolie)

Der opbevares spildolie i olietønder i maskinhuset.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af bekæmpelsesmidler til markdrift. Midlerne opbevares i kemirum uden afløb.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter. Det tilstræbes at disponere midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

2.8.4. Energiforbrug

Der er et meget begrænset energiforbrug på ejendommen –staldene er med naturlig ventilation, og der er kun lys ved behov. Der anvendes i dag ca. 6.790 kWh i produktionen og bolig.

Energiforbruget i kommende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen modtager vand fra Godsted vandværk. Der bruges ca. 1.462 m³ årligt. Vandforbruget forventes at stige ved udvidelsen af dyreholdet.

Der iagttages at der ikke sker overforbrug af vand, ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkestrøg.

Spildevand

Stuehuset er kloakeret.

Tagvand fra driftsbygninger udledes dels til samlebrønd der ledes til markdræn mod vest dels diffus udledning.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Bedst Tilgængelige Teknik og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringslagre.

BAT kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

I den aktuelle sag er ammoniakemissionen under 750 kg ammoniak. Uanset dette, så svarer BAT-kravet til dyr på dybstrøelse til den aktuelle emission fra dybstrøelse.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	725	0	725
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	725	0	725
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3. Konklusion

Projektet omfatter en godkendelse af det eksisterende produktionsareal samt ny stald.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.

4. Bilag

Bilag 1: Situationsplan og skitse af eksisterende staldanlæg med mål

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

GODSTEDVEJ 8, 4894 ØSTER ULSLEV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	8
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

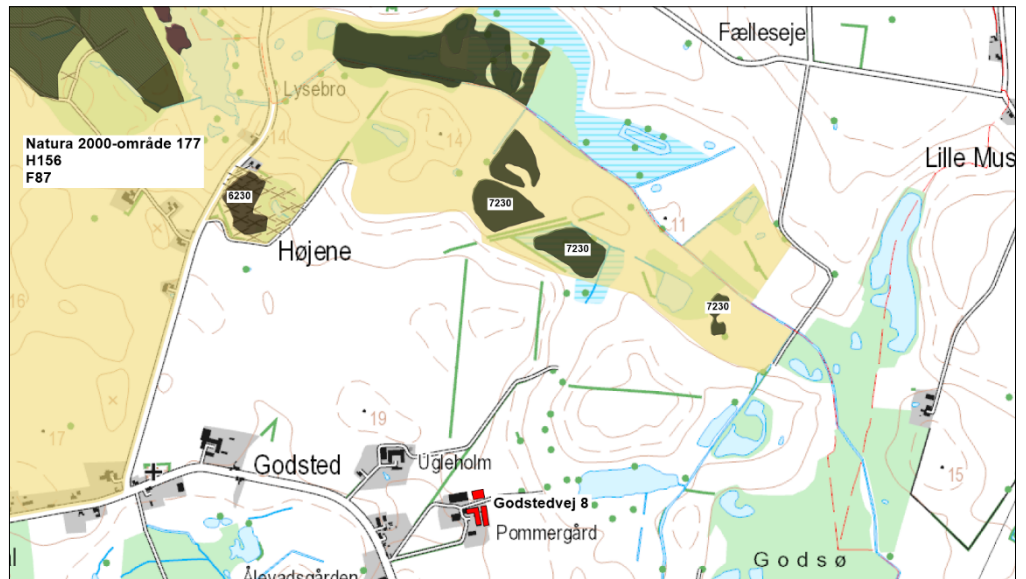
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Godstedvej 8 er beliggende i Lysebro mose ca. 585 – 690 m nord for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområderne er alle den kortlagte habitatnaturtype 7230 Riggær. I en afstand af ca. 830 m nordvest for husdyrbruget ligger Højene, som indeholder et område med habitatnaturtypen 6230 Surt overdrev. Alle naturområderne ligger i habitatområde 156 og fuglebeskyttelsesområde 87, som er en del af Natura 2000-område 177 Maribosøerne.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur (brun-grøn signatur) Natura 2000-område 177 Maribosøerne (gul signatur).

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

6230 Surt overdrev: 10 - 15 kg N/ha/år

7230 Rigkær: 15 - 25 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 11,9 - 12,5 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 - 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Kommunens vurdering

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

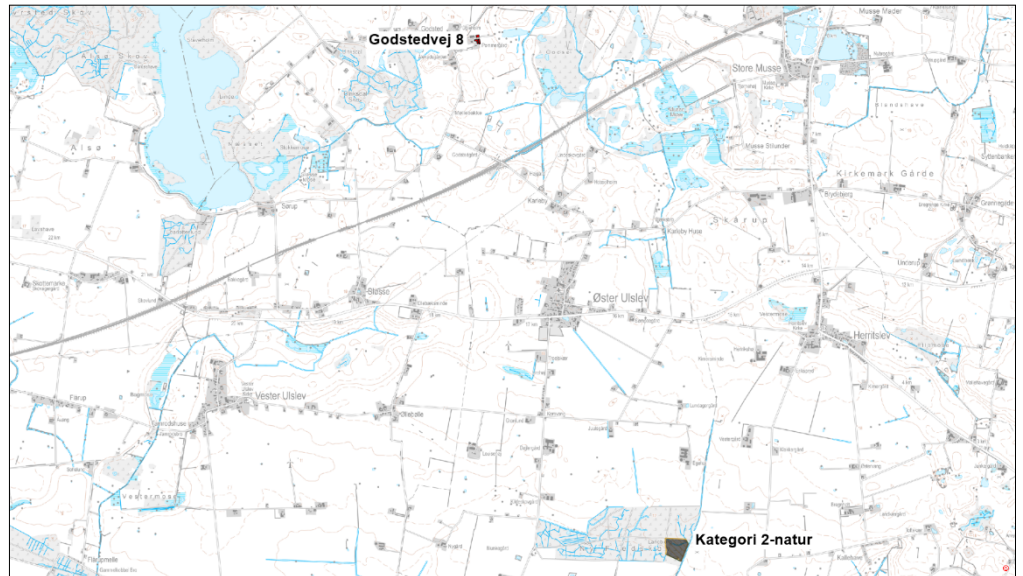
Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne

kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev som ligger i den sydøstlige del af Ny Fredskov ca. 5,4 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur (gråbrun signatur).

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller

- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

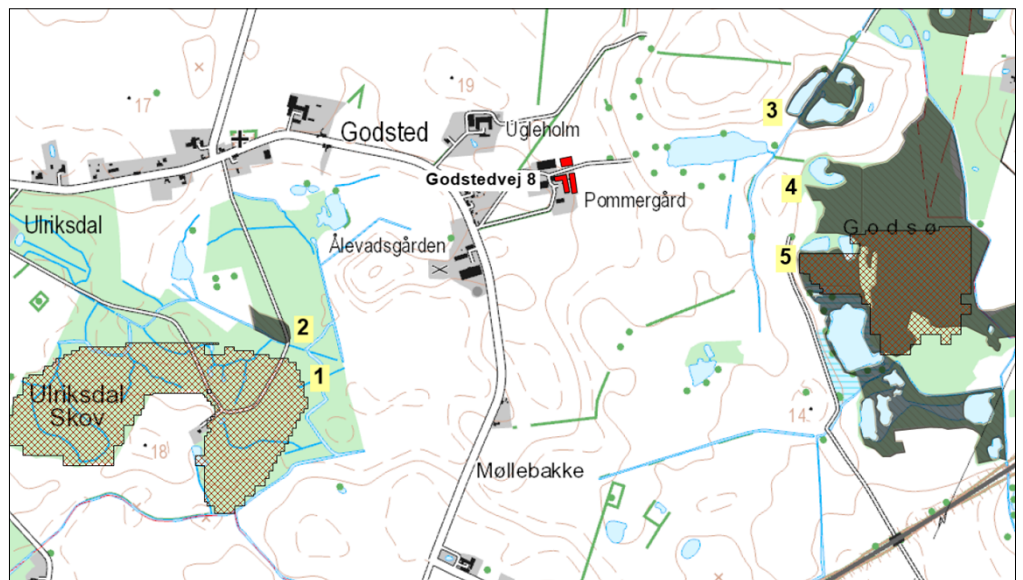
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)
Løvskov	10-20 (skovbevoksede tørvemoser 10-15)
Nåleskov	10-20

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,9-12,5 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Godstedvej 8 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-5)

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Godstedvej 8.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter/natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. ca. 790 m sydvest for stalde	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2. ca. 760 m sydvest for stalde	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

3. ca. 540 m øst for stalde	Mose	-	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
4. ca. 575 m øst for stalde	Mose	Lysåbne områder rummer bl.a. Kær-fladbælg, Skovgøgeurt, Spidssnudet frø	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha
5. ca. 575 m sydøst for stalde	Skov	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,1 kg NH ₃ -N/ha

Øst og vest for husdyrbruget ligger nogle moseområder henholdsvis ved Godsø og i Ulriksdal Skov. Moseområderne er for en stor del under tilgroning med vedplanter bl.a. gråpil. Især det østlige område har flere lysåbne partier, hvor der findes en artsrig natur med flere sårbare arter fx Kær-fladbælg, Skovgøgeurt samt bilag IV-padden Spidssnudet frø.

I selve Ulriksdal Skov samt ved Godsø er der dele af områderne, som kan betegnes som ammoniakfølsom skov, idet de er angivet som skov på Videnskabernes selskabs kort fra omkring 1780'erne samt på de høje målebordsblade fra perioden ca. 1862-1899. Der har således været skov på arealerne i mere end 200 år.

Kommunens vurdering

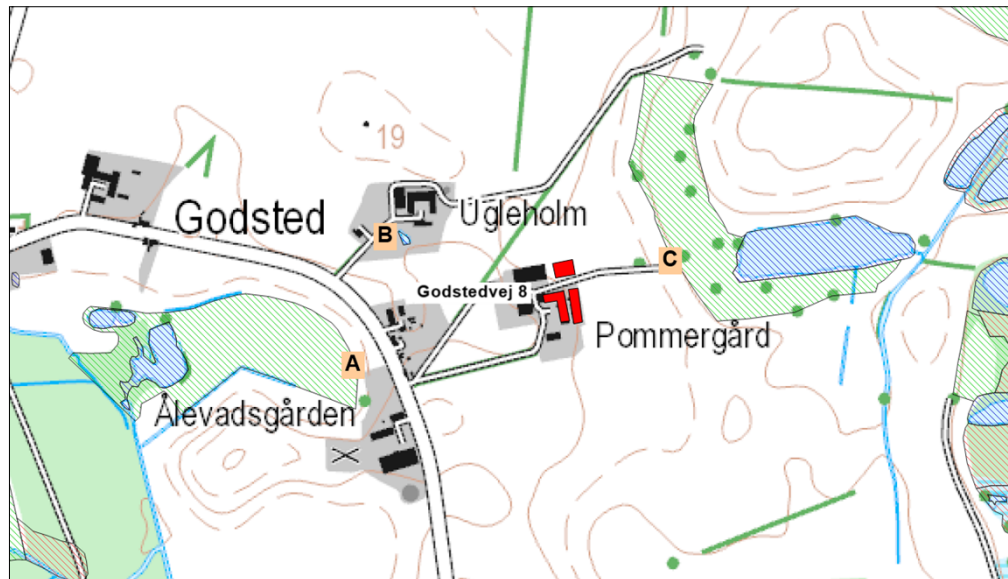
Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 285 m vest for husdyrbruget ligger en eng (punkt A på kort 4). Mod nordvest ligger der et vandhul (punkt B) med en afstand på ca. 200 m til husdyrbruget, og mod øst ligger der ligeledes en eng ca. 140 m fra husdyrbruget (punkt C).

Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i alle områderne med beskyttet natur, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 4. Beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C). Grøn skravering=eng; blå skravering=vandhul/sø.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 177 Maribosøerne, som på dette sted består af habitatområde 156 og fuglebeskyttelsesområde 87. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 0,58 km til Natura 2000-området, se kort 1.

Natura 2000-området udgør Danmarks største naturligt næringsrige søer, hvor mange arter af vandplanter er udbredt, bl.a. kransnålalger. Søerne er rene, lavvandede og med rig undervegetation (jf. basisanalyser for Natura 2000-området). Danmarks største bestand af vandplanten Stor Najade findes her, og planten er udbredt i alle tre søer sammen med fisken Pigsmerling. Søerne omgives af et kuperet bakkelandskab. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 177 (H156 og F87).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H156 Maribosøerne		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Rigkær (7230)
	Kransnålalgesø (3140)	Bøg på mor (9110)
	Næringsrig sø (3150)	Bøg på muld (9130)
	Brunvandet sø (3160)	Bøg på kalk (9160)
	Kalkoverdrev (6210)	Ege-blandskov (9160)
	Tidvis våd eng (6410)	* Skovbevokset tørvemose (91D0)
	Urtebræmme (6430)	* Elle- og askeskove (91E0)
	Hængesæk (7140)	
	* Avneknippemose (7210)	* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Sumpvindelsnegl	Stor Vandsalamander
	Pigsmørling	Bredøret Flagermus

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F87 Maribosøerne		
Arter:	Rørdrum	Blishøne (rastende)
	Grågåse (rastende)	Hvepsevåge
	Knarand (rastende)	Havørn
	Skeand (rastende)	Rørhøg
	Taffeland (rastende)	Trane
	Troldand (rastende)	Fjordterne
	Lille Skallesluger (rastende)	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne 7230 Rigkær og 6230 Surt overdrev, som ligger henholdsvis syd for Godsørenden og ved Højene, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Godstedvej 8 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 177 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde

ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 5. Beliggenheden af beskyttede natur (vandhuller=blå skravering; eng=grøn skravering) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra staldene.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
A. Eng	285 m	V	0,2 kg NH ₃ -N/år	0,1 kg NH ₃ -N/år	0,1 kg NH ₃ -N/år
B. Vandhul	200 m	NV	0,3 kg NH ₃ -N/år	0,2 kg NH ₃ -N/år	0,2 kg NH ₃ -N/år
C. Eng/vandhul	140 m	Ø	1,5 kg NH ₃ -N/år	0,8 kg NH ₃ -N/år	1,2 kg NH ₃ -N/år

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der to enge og to vandhuller/søer (lokalitet A, B og C), se kort 5. En beregning af total- og merdepositionen af kvælstof fra den ansøgte produktion viser, at merdepositionen af kvælstof fra den ansøgte produktion i forhold til nudrift ligger mellem 0,1 og 0,8 kg N/ha, se tabel 4.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5-6 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år, medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydlige Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmid	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmid	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	Tilgroning, vandstandssænkning.